

Табела 5.2. Спецификација предмета
 Спецификацију треба дати за сваки предмет из студијског програма.

Студијски програм : Основне академске студије етнологије и антропологије
Назив предмета: Антропологија и неолиберализам
Наставник/наставници: доц. др Зорица Ивановић
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 5
Услов: без услова
Циљ предмета Истраживање одлика, утицаја, последица и отпора нелибералним идејама и праксама током последњих деценија заузима истакнуто место у друштвеним наукама. Различити облици њиховог испољења у пракси покренули су питање о томе шта је уопште неолиберализам и подстакли сумњу у могућност његовог концептуалног одређења. Циљ овог предмета је упознавање са кључним теоријско-методолошким проблемима и расправама које у антропологији и друштвеној теорији покреће питање неолибералних трансформација, начина њиховог разумевања и изучавања, али и њихових ограничења и будућности. Неолиберализам не представља само теорију економске праксе већ и нове друштвене, економске, политичке и културне облике. Студенти и студенткиње ће стећи знања која ће им омогућити разумевање сложених конфигурација различитих елемената до којих долази у процесу друштвених промена под утицајем неолибералних идеја и пракси. Биће разматрана искуства различитих друштава, заједница и група у вези са неолибералним реконфигурацијама. Истовремено, анализираћемо аргументацију која иде у прилог становишту да неолиберализам представља „велику трансформацију“ данашњице. У том смислу, потрага за одговором на питање да ли је неолиберализам плодотворан концепт или представља концептуалну препреку за антрополошко разумевање савремености представља један од циљева овог предмета.
Исход предмета До краја семестра студенти и студенткиње ће бити упознати са различитим приступима и теоријско-методолошким проблемима који се тичу одлика и карактера неолибералних трансформација, као и са његовим различитим испољењима у пракси. Располагаће теоријско-методолошким знањима која ће им омогућити критичко разумевање и истраживање савремених друштвених и културних процеса и промена, као и развијање аргументованог становишта када и зашто их треба посматрати као изразе неолибералне хегемоније.
Садржај предмет Порекло и развој неолиберализма. („Стварно постојећи“) неолиберализам и антропологија. Структурни приступи неолибералним трансформацијама. Повратак на питање класе и неједнакости. Неолиберализам као технологија управљања и биополитика. Неолиберализам и „смрт социјалног“ – неки антрополошки одговори. Предузетничка култура, компетитивни појединци/ке и питање солидарности – компаративна перспектива. „Држава у сенци“ и питање хегемоније и отпора. Неолибералне промене, искуства и друштвене стратегије. „Неолиберална револуција“ у постсоцијалистичким друштвима? Неолиберализам и род. Да ли је неолиберализам (и даље) плодотворна аналитичка категорија?
Литература Armstrong, Pat (2010). Neoliberalism in Action. Canadian Perspectives. In Susan Braedly and Meg Luxton (eds.). <i>Neoliberalism and Everyday Life</i> . Montreal and Kingston: McGill-Queen's University Press. 184-201. Bockman, Johhana (2012). The political projects of neoliberalism. <i>Social Anthropology</i> 20 (3): 310–317. Borovoy, Ann (2010). Japan as Mirror: Neoliberalism's Promise and Costs. In Carol J. Greenhouse (ed.). <i>Ethnographies of Neoliberalism</i> . Philadelphia: University of Pennsylvania Press. 60-74. Braedley, Susan and Meg Luxton (2010). Competing Philosophies: Neoliberalism and the Challenges of Eveyday Life. In Susan Braedly and Meg Luxton (eds.). <i>Neoliberalism and Everyday Life</i> . Montreal and Kingston: McGill-Queen's University Press. 3-21. Brković, Čarna (2017). Lokalna zajednica i etičko državljanstvo: neoliberalne rekonfiguracije socijalne zaštite. <i>Glasnik Etnografskog instituta SANU</i> LXV (1) : 81- 96. Cotoi, Călin (2011). Neoliberalism: A Fouldcadian Perspective. <i>International Review of Social Research</i> 1 (2): 109-124. Collier, Stephen J. and Aihwa Ong (2005). Global Assemblages, Anthropological Problems. In Aihwa Ong and Stepen J. Collier (eds.) <i>Global Assemblages. Technology, Politics, And Ethics as Anthropological Problems</i> . Blackwell Publishing. 1-21. Collier, Stephen J. (2012). Neoliberalism as big Leviathan, or . . . ? A response to Wacquant and Hilgers. <i>Social Anthropology</i> 20(2): 186–195. Comaroff, Jean and John L. Comaroff (2001). Millennial Capitalism: First Thoughts on a Second Coming. In. Jean Comaroff and John L. Comaroff (eds.). <i>Millennial Capitalism and the Culture of Neoliberalism</i> . Durham and London: Duke University Press, 1-56. Davies, William (2016). <i>The Happiness Industry. How the Government and Big Business Sold Us Well-Being</i> . London, New York: Verso. 1-11. Davies, William (2017). <i>The Limits of Neoliberalism. Authority, Sovereignty and the Logic of Competition</i> . Revised Edition. Sage. 191-203. Dello Buono, Richard A. and José Bell Lara (2007). Neoliberalism and Resistance in Latin America. In Richard A. Dello Buono and José Bell Lara (eds.) <i>Imperialism, Neoliberalism and Social Struggles in Latin America</i> . Leiden, Boston: Brill. 1-13. Duménil, Gérard and Dominique Lévy (2005). The Neoliberal (Counter) –Revolution. In Alfredo Saad-Filho and Deborah Johnston (eds.), <i>Neoliberalism: A Critical Reader</i> . London: Pluto Press. 9-19. Ferguson, James (2006). <i>Global Shadowa. Africa in the Neoloberal World Order</i> . Durham and London: Duke University Press. 1-23. Goldstein , Daniel M. (2012). Decolonialising ‘actually existing neoliberalism’. <i>Social Anthropology</i> 20(3): 304–309. Gledhil, John (2007). Neoliberalism. In David Nugent and Joan Vinsent (eds.). <i>ACompanion to the Anthropology of Policy</i> . Oxford: Blackwell Publishing. 332-348. Greenhouse, Carol J. (2010). Introduction. In Carol J. Greenhouse (ed.). <i>Ethnographies of Neoliberalism</i> . Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 1-10. Gershon, Ilana (2011). „Neoliberal Agency“. <i>Current Anthropology</i> 52 (4): 537-555. Hann Chris and Hart Keith (2009). Introduction: Learning from Polanyi 1. In Chris Hann and Keith Hart (eds.). <i>Market and Society: The Great Transformation Today</i> . Cambridge University Press. 1-16. Lemke, Thomas (2011). <i>Biopolitics. An Advanced Introduction</i> , New York University Press, 33-52. Luxton, Meg (2010). Doing Neoliberalism. Perverse individualism in Personal Life. In Susan Braedly and Meg Luxton (eds.). <i>Neoliberalism and Everyday Life</i> . Montreal and Kingston: McGill-Queen's University Press. 163-183. Kalb, Don (2015). Introduction: Class and the new anthropological holism. In James Carrier and Don Kalb (eds.), <i>Anthropologies of Class</i> . Cambridge: Cambridge University Press. 1-27. Makovsky, Nicolette (2014). Introduction. Me, Inc.? Untangling Neoliberalism, Personhood and Postsocialism. In Nicolette Makovsky (ed.). <i>Neoliberalism, Personhood, and Postsocialism. Enterprising Selves in Changing Economies</i> . Asgate Publishing. 1-16.

Mikuš, Marek (2016). The justice of neoliberalism: moral ideology and redistributive politics of public-sector retrenchment in Serbia. *Social Anthropology/Anthropologie Sociale* 24 (2): 211-227.

Miller, Peter and Nicolas Rose (2008). *Governing the Present. Administering Economic, Social and Personal Life*. Polity Press. 1-25.

Naumović, Sobodan (2013). *Fields of Paradox: Three Case Studies on the Europeanisation of Agriculture in Serbia*. Belgrade: Ethnological Series. Special Editions. Book 11. 133-169.

Ortner, Sherry B. (2016). Dark anthropology and its others. Theory since the eighties, HAU. *Journal of Ethnographic Theory* 6 (1): 47-73.

Ong, Aihwa (1999). *Flexible Citizenship. The Cultural Logic of Transnationality*. Durham and London: Duke University Press. 1-26.

Ong, Aihwa (2006). *Neoliberalism as exception. Mutations in citizenship and sovereignty*. Durham and London: Duke University Press. 1-27.

Oksala, Johanna (2013). Feminism and Neoliberal Governmentality. *Foucault Studies*, 16: 32–53.

Robotham, Don (2009). Learning from Polany 2. In Chris Hann and Keith Hart (eds.). *Market and Society: The Great Transformation Today*. Cambridge University Press. 272-283.

Read, Jason (2009). A Genealogy of Homo-Economicus: Neoliberalism and the Production of Subjectivity. *Foucault Studies* 6: 25–36.

Rose, Nikolas and Filippa Lentzos (2017). Making Us Resilient: Responsible Citizens for Uncertain Times. In Susanna Trnka and Catherine Trundle (eds.). *Competing Responsibilities: The Ethics and Politics of Contemporary Life*. Durham: Duke University Press. 27-48.

Rottenberg, Catherine (2014). The Rise of Neoliberal Feminism. *Cultural Studies* 28(3): 418–437.

Scheppele, Kim Lane (2010). Liberalism Against Neoliberalism: Resistance to Structural Adjustment and the Fragmentation of the State in Russia and Hungary. In Carol J. Greenhouse (ed.). *Ethnographies of Neoliberalism*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 44-59.

Spittler, Gerd (2009). Contesting *The Great Transformation*: Work in comparative perspective. In Chris Hann and Keith Hart (eds.). *Market and Society: The Great Transformation Today*. Cambridge University Press. 160-174.

Taylor, Marcus (2006). From Pinochet to the 'Third Way'. Neoliberalism and Social Transformation in Chile. London: Pluto Press. 1-10; 30-75; 77-98.

Trnka, Susanna and Catherine Trundle (2014). Competing Responsibilities: Moving Beyond Neoliberal Responsibilisation. *Anthropological Forum: A Journal of Social Anthropology and Comparative Sociology* (24)2: 1-18.

Vuković, Danilo (2017). *Preoblikovanje neoliberalizma. Socijalna politika u Srbiji*. Novi Sad: Mediterran Publishing. 35-80.

Venkatesan, Soumya (2015). Debate: The concept of neoliberalism has become an obstacle to the anthropological understanding of the twenty-first century. *Journal of the Royal Anthropological Institute* (N.S.) 21: 911-923.

Wacquant, Loïc (2009). *Punishing the Poor. The Neoliberal Government of Social Insecurity*. Durham and London: Duke University Press, xi-xxiii.

Wacquant, Loïc (2012). Three steps to a historical anthropology of actually existing neoliberalism. *Social Anthropology* 20(1): 66–79.

Zigon, Jarret (2010). *Making the New Post-Soviet Person. Moral Experience in Contemporary Moscow*. Leiden, Boston; Brill. 1-35.

Број часова активне наставе		Теоријска настава: 2+2		Практична настава:	
Методe извођења наставе Предавања, вежбе; семинари, дискусије					
Оцена знања (максимални број поена 100)					
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања		10	писмени испит		
практична настава			усмени испт		
колоквијум-и		40	писмени или усмни испит		50
семинар-и					
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....					
*максимална дужна 2 странице А4 формата					